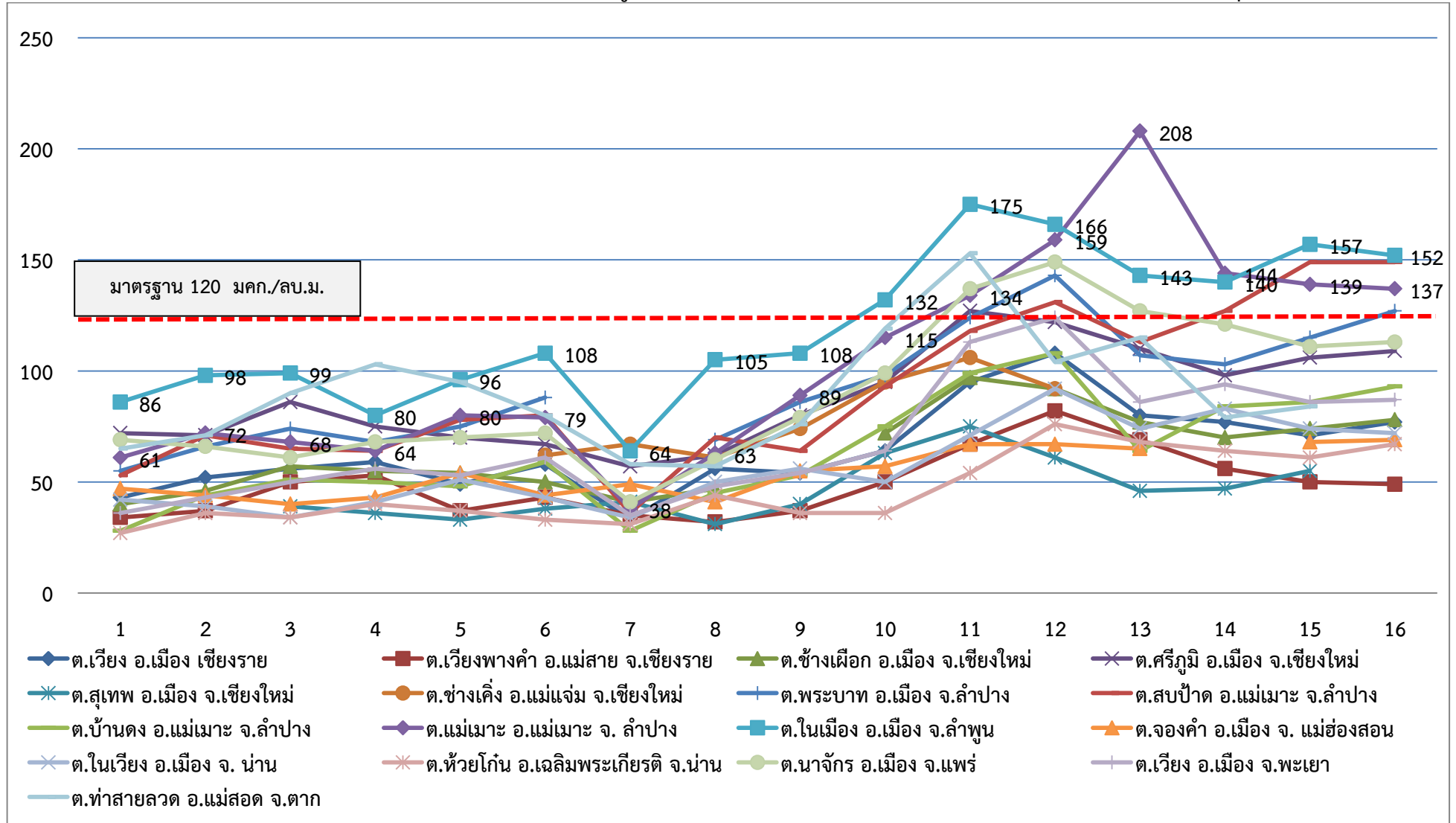

สถานการณ์ปัญหาหมอกควันเหนือ ปี 2559 ฉบับที่ 2/2559
ประจำวันวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559

สถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พะเยา แพร่ น่าน และตาก ได้เริ่มมีปัญหาหมอกควันและปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM10) เกินมาตรฐานในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงรายและลำพูน ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559 นั้น โดยในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559 พบ PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าระหว่าง 49 - 152 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (แสดงดังภาพที่ 1) พบว่า เกินมาตรฐานที่บริเวณ ต.พระบาท อ.เมือง จ.ลำปาง (127 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร), ต.แม่มาะ อ.แม่มาะ จ.ลำปาง (137 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ต.สบป่าด อ.แม่มาะ จ.ลำปาง (149 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) และสูงที่สุดที่ ต.ในเมือง อ.เมือง ลำพูน (152 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) โดยคุณภาพอากาศทั้ง 4 สถานีใน จ. ลำปาง และ จ.ลำพูน เมื่อเทียบกับมาตรฐานค่าเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ของกรมอนามัย คืออยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ โดยประชาชนกลุ่มเสี่ยง อาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ตาอักเสบ มีอาการแสบหน้าอก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย และประชาชนทั่วไป อาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ระคายเคืองตา

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณ PM10 ในปีนี้ เทียบกับปี พ.ศ. 2558 ในช่วงตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม ถึง 16 กุมภาพันธ์ พบว่าระดับสูงสุดของ PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าสูงกว่าปีที่ผ่านมาในทุกจังหวัด อาจเนื่องมาจากการชิงเผาก่อนช่วงประกาศระยะห้ามเผา และการเปลี่ยนแปลงลักษณะภูมิอากาศ ที่มีมวลอากาศจากความกดอากาศสูงปกคลุมในภาคเหนือ ทำให้อากาศปิด ถึง 3 ครั้งที่ผ่านมา ดังนั้น นอกเหนือจากจำนวน hot spot จากการเผาในพื้นที่ ควรคำนึงถึงลักษณะอากาศ กรณีที่มีความกดอากาศสูงด้วย

ภาพแสดง สถานการณ์ PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง หน่วยไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) ใน 9 จังหวัดภาคเหนือตั้งแต่ วันที่ 1 -16 กุมภาพันธ์ 2559

คำแนะนำในการปฏิบัติสำหรับประชาชนและเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข วันที่ 16 ก.พ. 59

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนสำหรับประชาชนทั่วไปและประชาชนกลุ่มเสี่ยง รวมถึงแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข เพื่อการเฝ้าระวัง เตือนภัย และดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่ ในบริเวณ ต.พระบาท อ.เมือง จ.ลำปาง, ต.แม่เกาะ อ.แม่เกาะ จ.ลำปาง, ต.สบป่า อ.แม่เกาะ จ.ลำปาง และ ต.ในเมือง อ.เมือง ลำพูน โดยทั้ง 2 จังหวัด มีระดับฝุ่นที่ 121-150 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็นระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ มีคำแนะนำต่อประชาชนในการปฏิบัติตน ดังนี้

ประชาชนกลุ่มเสี่ยง

1. หลีกเลี่ยงการออกกำลังกาย หรือทำกิจกรรมที่ออกแรงหนักภายนอกอาคาร
2. จำกัดเวลาในการทำกิจกรรมที่อยู่นอกบ้านหรือนอกอาคารให้น้อยลง
3. สวมใส่หน้ากากที่ป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอนได้ ในกรณีที่อยู่นอกอาคารหรือบริเวณที่มีปริมาณฝุ่นละอองสูง
4. หากมีอาการผิดปกติ ให้ปรึกษาแพทย์หรือไปที่สถานบริการสาธารณสุข

ประชาชนทั่วไป

1. งดกิจกรรมที่ทำให้เกิดฝุ่นละออง
2. ไม่รองรับน้ำฝนไว้ใช้อุปโภคและบริโภค
3. ปิดประตูหน้าต่างไม่ให้ฝุ่นละอองเข้ามาในอาคาร
4. ควรหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมนอกอาคารเป็นเวลานาน
5. ควรสังเกตอาการผิดปกติ หากมีอาการให้ปรึกษาแพทย์หรือไปที่สถานบริการสาธารณสุข

แนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) สถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ รวมทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นต้น มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. การเฝ้าระวัง และสื่อสารเตือนภัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินการดังนี้

- ติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก แจ้งเตือนตามระดับความรุนแรง ออกประกาศวิชาการ และสื่อสารเตือนภัยเกี่ยวกับอาการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับกลุ่มเสี่ยง
- สรรองและสนับสนุนหน้ากากป้องกันฝุ่นละอองแก่ประชาชน โดยเฉพาะประชาชนกลุ่มเสี่ยง
- ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการป้องกันอันตรายจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน เช่น การใช้หน้ากากป้องกันฝุ่นละออง การจัดเตรียมห้องสะอาดในบ้านเรือนของตนเอง เป็นต้น
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานการเฝ้าระวังและสื่อสารเตือนภัยร่วมกัน เช่น แจ้งโรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก ให้ควรงดกิจกรรมภายนอกอาคาร

2. การดูแลสุขภาพประชาชน สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับในพื้นที่ ดำเนินการดังนี้

- ตรวจคัดกรอง หาประชาชนกลุ่มเสี่ยง และให้การดูแลสุขภาพ หากพบว่ามีอาการเจ็บป่วย
- จัดเตรียมพื้นที่หรือห้องสะอาดเพื่อรองรับผู้ป่วย โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่ต้องให้การดูแลเป็นพิเศษ
- เตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับผู้ป่วย รวมทั้งอุบัติเหตุ ที่เป็นผลมาจากปัญหาฝุ่นละออง เช่น ถังออกซิเจน เครื่องช่วยหายใจ ฯลฯ
- ออกเยี่ยมบ้านเพื่อติดตามอาการของประชาชนกลุ่มเสี่ยง และให้ความรู้ คำแนะนำแก่ประชาชนในการดูแลตัวเองภายใต้สถานการณ์ปัญหาฝุ่นละออง
- กรณีที่พบการเจ็บป่วยเพิ่มมากขึ้นอย่างผิดปกติ ให้ส่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เป็นทีมสอบสวนโรค และวิเคราะห์สถานการณ์ ติดตามความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น และส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป